అమోఘ వచనం

ఒకనాటి సాయంకాలం బ్రహ్మకూ ఆయన భార్యామతల్లి అయిన సరస్వతికీ చిన్న వాగ్వాదం ప్రారంభమయింది.

"ఏమండీ! సృష్టికర్త అనే ఖ్యాతి యావత్తూ మీకే వచ్చింది గాని నాకెందుకు రాలేదు?" అన్నది సరస్వతి.

"సృష్టి చేసింది నేనేగా?" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"నేను మాత్రం మీకు సహాయపడలా?"

"సృష్టి చెయ్యటంలోనా? ఎట్లా?"

"మీరు సృష్టించిన మానవులకు వాక్కు ప్రసాదించింది నేను కాదూ?"

"అయితే మటుకు?"

"నా ప్రభావంచేత మానవుడు సృష్టిలో సర్వోత్కృష్టుడుగా పరిణమించలా? ఇతర సృష్టినంతా అరికట్టి, తనే ఒక బ్రహ్మయి తనకు తానే సృష్టి చెయ్యటం నేరవలా? ఆ ఖ్యాతి న్యాయంగా నాది కాదూ?"

పురాణ దంపతుల్లో అంతఃకలహాలు బొత్తిగా లేని సంసారం బ్రహ్మదేవుడిదే. అటువంటి అన్యోన్య దంపతులు ఈ స్వల్ప విషయంమీద కలహించుకోసాగారు. బ్రహ్మదేవుడు తన భార్య తనమీదికి పోటీవస్తున్నందుకు అసూయపడ్డాడు.

తన భర్త తనని అన్యాయం చేస్తున్నందుకు రోషం తెచ్చుకున్నది సరస్వతి. మాట మీద మాట పెరిగి సరస్వతీ – బ్రహ్మల కలహం మిన్నుముట్టింది.

ఈ సమయంలోనే దేవుడల్లే నారదుడు అక్కడికి వచ్చాడు.

ఇతిహాసం నారదుడికి రెండు విషయాల్లో అన్యాయం చేసింది. అతనికి 'లోకసంచారి' అనే పేరు అకారణంగా వచ్చింది. అతడు నిజంగా తిరుగుబోతుకాదు. మన రిపోర్టర్లకంటే, మన బీమా ఏజంట్లకంటే, తారలను బుక్ చెయ్యడానికీ, షేర్లు పోగుచేయటానికీ మన ప్రొడ్యూసర్లకంటే, పైత్యపుదడ వచ్చినప్పుడు మన తలకాయలకంటే, చాలా డబ్బు ఒక్కసారిగా చూసినప్పుడు మన కళ్ళకంటే, పిక్చరు రిలీజునాడు మన డైరెక్టర్ల బుర్రల కంటే ఎక్కువ

తిరిగేవాడు కాదు నారదుడు. కాని ఆయన ఎక్కడికిపోయినా పనిమీద పోక, ఊరికెనే వెళ్ళేవాడు గనుక అతనికి తిరుగుబోతనే బిరుదనామం వచ్చింది.

నారదుడు కలహప్రియుడు కూడా కాదు. ఆయన తనంతట తను ఏ పోట్లాటా ప్రారంభింపజేసి ఎరగడు. మీదు మిక్కిలి ఆయనకు పోట్లాటలు తుదముట్టించడం హాబీ. అయితే ఏ జాడ్యమయినా కొంత ఉద్రేకించినమీదట గాని సమూలంగా చికిత్సకాదు గనుక, నారదుడు పోట్లాటలను పెంచి, పక్వానికి తెచ్చేవాడు. ఇతరులు పోట్లాటలను అణచిపెడతారు. అది ప్రమాదమని నారదుడెరుగును.

"నా మానస జననీ జనకులేదో వినోదార్థం తర్కించుకుంటున్నట్టున్నారే!" అన్నాడు నారదుడు.

నారదుణ్ణి కూచోబెట్టి సరస్వతీ బ్రహ్మో తమ కలహకారణం చెప్పారు. అంతా విని నారదుడు తీర్పుచెప్పటానికి ఉపక్రమించాడు.

తల్లిగారు సాయపడేవరకూ నాన్నగారు కలరా పురుగులూ, ప్లేగు క్రిములూ, మహమ్మారి క్రిములూ మొదలుకొని తేళ్ళూ, నల్లులూ, తాచులూ, కప్పలూ, కందిరీగలూ, కాకులూ, బొద్దింకలూ, గద్దలూ, కాళ్లజెర్రులూ, సింహాలూ, పులులూ, కుందేళ్ళూ, మొసళ్ళూ మొదలైన క్షుద్ర మృగాలను సృష్టించినమాట వాస్తవమే. ఆయన సృష్టిలో తోకలేని కోతికంటే ఉత్తమమైన జంతువు తయారుకాలేదు.

"తల్లిగారి ప్రభావంవల్ల మానవుడు వాక్కు పొందగలిగాడు. తక్షణమే వేదాలూ, ఉపనిషత్తులూ, పురాణేతి హాసాలూ, శాస్త్రాలూ, విజ్ఞానమూ, కళా, సంస్కారమూ, నాగరికతా భూమి మీదికి అవతరించినై. అనేక కోట్ల శతాబ్దాలుగా తండ్రిగారు ఒంటరిగా సాధించలేని పని తల్లిగారు బహు స్వల్పకాలంలో ఇట్టే సాధించగలిగింది" అన్నాడు నారదుడు.

బ్రహ్మ మొహం ముడుచుకున్నది. కాని సరస్వతి మెరిసే కళ్ళతో "నారదుడు యథార్థం కనిపెట్టాడు!" అన్నది.

"అయితే,"అన్నాడు నారదుడు. సరస్వతి ప్రాణం చివుక్కుమనేటట్టు, "తండ్రిగారి సహాయం లేకపోయినట్టయితే మానవుడికి వాగ్దానం చెయ్యటం తల్లిగారికి సాధ్యమై వుండేది కాదు. మానవుడంటూ ఒకడు సృష్టి అయినాక ఆవిడ ఆ మానవుడికి వాక్కు ప్రసాదించగలిగింది గాని, తేళ్ళకూ, లేళ్ళకూ, కోళ్ళకూ ఆవిడ వాక్కు ఇవ్వగలిగిందా?"

"అదీగాక," అన్నాడు నారదుడు, సరస్వతి అగ్ని పర్వతమల్లే అయిపోతూ ఉండటం గమనించకుండా. "మానవుడికి వాగ్దానం చెయ్యటంలో తల్లిగారు కొంత తొందరపడ్డదేమోననుకోవడానికి అవకాశం కన్పిస్తున్నది. ఏమంటే, భూమి మీదికి సకల విద్యలూ, సకల శాస్త్రాలూ అవతరించినప్పటికీ అవి మానవుణ్ణి పాతిత్యం నుంచి

రక్షించలేకుండా ఉన్నై. వాటి ఫలితాన్ని మానవుడు పొందలేకుండా ఉన్నాడు. క్రియకు మానవుడు తన వాక్కును అబద్ధాలాడటానికి, తిట్టటానికి, అవాచ్యాలూ, అశ్లీలాలూ ఉచ్చరించటానికి ప్రయోగిస్తున్నాడు. మందులమ్ముకోవటానికి, ఎలక్షను ఉపన్యాసాలు చెయ్యటానికి, విప్లవాలు ప్రచారం చెయ్యటానికి ఉపయోగపడుతున్నది మానవుడి వాక్కు. పైగా మానవుడు మాట్లాడటం నేర్చి కొంత నష్టపడ్డాడు కూడాను. జంతువులు మాట సహాయం అవసరం లేకుండానే ఒకదాన్ని ఒకటి అర్థం చేసుకుంటై. ఒకజాతి మృగాన్ని మరొకజాతి మృగం కూడా అర్థం చేసుకుంటుంది. కాని మానవుడు మానవుణ్ణి వాక్కు ద్వారా బొత్తిగా అర్థం చేసుకోలేకుండానే ఉన్నాడు. మీకు చెబితే ఆశ్చర్యం కలగొచ్చుగాని ఒక యజమాని తన కుక్కను అర్థం చేసుకునే దానికన్న ఆ కుక్కే తన యజమానిని బాగా అర్థంచేసుకుంటుంది. ఆఖరుకు ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవటం మానవుల్లో ఘనత కూడా అయింది. కావలిస్తే మానవ కవిత్వం చూడండి!"

ముకుళించిన బ్రహ్మయొక్క ముఖం తిరిగి సంపూర్ణంగా వికసించింది.

"కానీ," అన్నాడు నారదుడు, మళ్ళీ ఒక కొత్తదారి తొక్కుతూ. "ఈ తప్పు తల్లిగారిదే ననటానికి వీల్లేదు. తండ్రిగారు ప్రాణికోటి యొక్క ఉపయోగార్థం ఇచ్చిన శక్తులు అమోఘంగా పనిచేస్తూ ఉన్నై. అవి భుజించి క్షున్నివారణ చేసుకుంటూన్నై. నీరుతాగి దాహశమనం చేసుకుంటూన్నై. దాంపత్య జీవనం ద్వారా జాతిని విస్తరించుకొంటూన్నై. కాని మానవుడు మాట్లాడి ఏమీ చెయ్యలేకుండా ఉన్నాడు. మానవుడు బ్రహ్మ నిర్దేశానుసారం కర్మచేస్తే కర్మ ఫలితం వెంటనే కనిపిస్తున్నది. సారస్వత నిర్దేశానుసారం మాట్లాడినప్పుడు ఏమీ జరగటం లేదు. తల్లిగారి వరం నిర్వీర్యమైపోయింది" అన్నాడు నారదుడు.

"ఈ తప్పు మీదే! మీరే ఇంతపని చేశారు!" అన్నది సరస్వతి, బ్రహ్మమీదికి కోడెతాచల్లే లేస్తూ.

"మానవుడికే అమోఘ వచనం ఉంటే – " అని సన్నగా అందించాడు నారదుడు.

"ఉంటుంది! ఉండి తీరుతుంది! ఎందుకుండదో చూస్తాను! మీరు తక్షణం మానవుడికి అమోఘ వచనం ఇస్తారా, ఇవ్వరా?" అన్నది సరస్వతి.

"ఇదంతా నీ దుర్బుద్ధేరా అబ్బాయి!" అన్నాడు బ్రహ్మ నారదుడి కేసి దీనంగా చూస్తూ.

"అతన్ని అంటారేమిటి? అతను బుద్ధిమంతుడు. నిజం ఎంత చక్కగా బయటపెట్టాడు! నేను మిమ్మల్ని నమ్మి మోసపోయినాను!"

"నన్ను మానవుడికి అమోఘవచనం ఎలా ఇమ్మంటావు? కొంపపోతుంది! లోకాలు తల్లక్రిందులవుతై."

"ఆ మాట నిజమా?" అన్నది సరస్వతి నారదునితో.

నారదుడు ఆలోచన అభినయించి తన వీణ తాలూకు మందరం మీటుతూ, "ఏ శక్తినైనా జీవి దుర్వినియోగపరిచే అవకాశం ఉంది. అందుకని సృష్టిలో–"

"ఏ శక్తీ లేకుండా చేస్తామా?" అని పూర్తిచేసింది సరస్వతి.

బ్రహ్మ నాలుగు తలలతోనూ సమ్యగాలోచన చేశాడు.

"నీ సలహా ఏమిటో చెప్పరా నాయనా! నువ్వేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను. నా మూలంగా ఎవరికి కష్టం కలిగినా నాకు బాధే! ఒకవేళ మీ తల్లి అన్న ప్రకారం చేసినా, తరవాత అందువల్ల చిక్కు దాపరిస్తే ఆ తప్పు నా నెత్తిమీదే వేసి, ఇంకోవిధంగా చేస్తే చిక్కు వచ్చేది కాదంటుంది! మా ఇద్దరికి నచ్చే సలహా ఏమిటో నువ్వే చెప్పు!"

నారదుడు మళ్ళీ ఆలోచించి, "ఒక్కసారిగా మానవులందరికీ అమోఘ వచనం ఇవ్వటంకంటే, నా బుద్ధికి, ఏ ఒక్కడికో, తల్లిగారు ఎన్నుకునే వ్యక్తికి, అమోఘవచన ప్రసాదం చేసిచూస్తే, అది ఎలా పరిణమిస్తుందో చూసి, అటు పిమ్మట అవసరమైతే ఇతర మానవకోటికి కూడా ఆ వరం అమలులో పెట్టటం బాగుంటుందని ఉంది. ఇలా చెయ్యటం మీకు సమ్మతమేనా?" అన్నాడు.

"ఓ!" అన్నది సరస్వతి.

"నాకు తప్పేదేముంది?" అన్నాడు బ్రహ్మ.

2

శివన్న శాస్త్రులు చాలా సద్బ్రాహ్మడు. వేదాలూ, వేదాంతాలూ పడ చదివినవాడు. లౌక్యం ఎరగక దారిద్ర్యంలో ఉన్నాడు. ఆయనా, ఆయన భార్యా, ఏడెనిమిదిమంది పిల్లలూ ఒక పల్లెటూళ్ళో ఊరిబయట ఒక చిన్న గుడిసెలో నివసిస్తూ ఉండేవారు. ఆయనకు విరోధులూ, విహితులూ లేరు. ఆమోఘ వచనం ప్రసాదించడానికి ఆయనను ఎన్నుకొన్నది సరస్వతీదేవి.

శివన్న శాస్త్రులు అలవాటుచొప్పున ఆనాడు అరుణోదయం వేళ లేచి నిత్యకృత్యాలు నెరవేర్చి, వీధి అరుగులో సంధ్యావందనం చేసుకోటానికి కూర్చున్నాడు. కాని ఆయన మనస్సు చేసే పనిలో లగ్నం కావటంలేదు. నిద్రలేచింది లగాయతూ తనలో ఏదో మార్పు కలిగినట్టు అర్థమవుతూ ఉండింది. పక్కమీద లేచి కూర్చుంటూనే, ఇల్లంతా కలయజూసి శాస్త్రుల్లు, "ఏమిటీ కొంప? ఇంత చిన్న ఇంట్లో పదిమంది ఉండటమేమిటి ప్రపంచానికి వైశాల్యం లేనట్టు! పెద్ద ఎకరం మేర ఇల్లు కట్టటం అసంభవమైనట్టు! వాకిళ్ళలో నుంచి వంగిపోవటమేమిటి? ఆరడుగుల వాకిళ్ళు శాస్త్రవిరుద్ధమైనట్టు! ఈ ప్రపంచమంతా ఏమిటి?

వెధవ మనుషులు! పురుగులల్లే! బురదగుంటలో చాపలల్లే! ఇందులో కొందరు దరిద్రులూ, కొందరు సంపన్నులూనా! కొందరు తిండిలేక మాడేవాళ్ళూ! పొలాలు పండనట్టు! డబ్బు ఒకచేతికే అతుక్కుపోయి ఇంకో చేతికి పొమ్మంటే పోనట్టు!...” ఈ ధోరణిలో ఆయన ఆలోచనలు ఆయన ప్రయత్నం లేకుండానే పోసాగినై. తనపేరు శివన్నశాస్త్రుల్లేమిటి? తనకు పేరెక్కడుంది? ఏమిటీ నాటకమంతా? తనని పిచ్చివాణ్ణి చేసి సాటి మానవులంతా ఆడిస్తున్నట్టు ఆయనకు అనుమానం కలిగింది. తనపేరు శివన్నశాస్త్రుల్లని నమ్మించారు! తనంత వేదాధ్యాయపరుడు లేడని నమ్మించారు! చదివితే వాళ్ళకు వేదాలు రానట్టు! అన్నీ వట్టిదే! వాళ్ళకు వేదాలక్కర్లేదు. పిచ్చిముండాకొడుకై తను చదివినందుకు తన్నీవిధంగా ఆడిస్తున్నారు. ప్రపంచం నిండా ఉద్యోగస్తులున్నారు, అధికార్లున్నారు, రాజులున్నారు. ఎక్కడో దేవతలున్నారు. ప్రతి వెధవా కడమ వెధవల్ని మోసం చేస్తున్నవాడే! ఎందుకూ? ఎందుకీ మోసం? తను ఏ రాజుకంటె తక్కువా? ఎందుకు తక్కువా? ఏ దేవత కంటె ఎందుకు తక్కువా? జీవితమంతా ఒక్కసారి ఋజువు కావలసిన అవసరంలేదూ? సృష్టి యావత్తూ ఋజువు కావాలి! ఎవడు చూశాడు, ఎంతమోసం జరుగుతున్నదో? తనకు వేరే పని ఏముంది కనకా! సృష్టిని ఋజువు చెయ్యటం తన పనిగా ఎందుకు పెట్టుకోకూడదూ?

సూర్యోదయమయింది గాని తాను ఇంకా తర్పణాలు విడవలేదు. అయినా ఫరవాలేదు, సూర్యుణ్ణి ముందు ఋజువుచెయ్యాలి. తర్పణాలు విడవని కారణంచేత సూర్యుడు ఉదయించలేకపోతే అందరూ సంధ్యావందనం మానేసి సూర్యుడి అంతు కనుక్కోవచ్చునే! ఇంతకాలమూ తను ఎంత మౌఢ్యంలో ఉండిపోయినాడూ!

అతిసౌమ్యుడైన శివన్నశాస్త్రుల్లు ఇట్లా మారిపోవటం వింతలేదు. అతి బలహీనమైన గోడలుగల ఇంట్లో కొత్తగా ఒక స్టీముయంత్రం నడపసాగితే ఇల్లు తనని తాను అపాయకరంగా ఆత్మపరీక్ష చేసుకోసాగుతుంది. అతి బలహీనుడైనవాడు, అరగ్లాసు సారాయితాగినా ఆ పనే జరుగుతుంది. ఎన్నడూ ఏశక్తీ ఎరగని శివన్న శాస్త్రుల్లుకు సరస్వతీ కృపవల్ల ఏ మానవుడూ ఎన్నడూ – ఏ యుగంలో కూడా – పొందలేకపోయిన వరం లభించింది. ఆ తాకిడికి అతని మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాలన్నీ ఉగ్రూత లూగసాగినవంటే ఆశ్చర్యం ఏమిటి?

ఆకాశాన్ని దూసుకుని బ్రహ్మాండపు చివరలకు ఎగబ్రాకుతూన్న శివన్న శాస్త్రుల్లు ఆలోచనలకు భంగం కలిగింది. వెదురుబద్దల వాకిలి కిర్రుమన్నది. వీధి చివర వుండే సుబ్బన్నశాస్త్రుల్లు వీభూది రేఖాలు తీర్చివచ్చి “శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః” అన్నాడు. శివన్న శాస్త్రుల్లుకు తారామండలంగా మండింది. తనకంటె కూడా బీదవాడల్లే నటిస్తాడెందుకు

ఈ సుబ్బన్న శాస్త్రుల్లు? ఎంత బీదవాడైతే అంత భాగ్యవంతుడి దగ్గరికి పోవాలి. న్యాయంగా – వాడి దారిద్ర్యం అంత అధికమైనది గనక దాన్ని తీర్చటానికి అంత ధనికుడే కావాలి. ఈ సుబ్బన్న శాస్త్రుల్లు తన ఇంటి కొస్తాడెందుకూ? కరణంగారింటికిపోయి ఒక బస్తా వడ్లు తెచ్చుకోరాదా?

"ఇంట్లో బియ్యం నిండుకున్నయోయ్ సుబ్బన్న శాస్త్రుల్లూ!" అన్నాడు శివన్న శాస్త్రుల్లు. ఆ మాట ఆయన నోటివెంట అదివరకెన్నడూ రాలేదు. ఐనా ఇప్పుడది ఆయన నోటివెంట అలవాటున్నట్టే, బాగా ధాటీగానే వచ్చింది. సుబ్బన్న శాస్త్రుల్లు కాస్సేపు నివ్వెరపడి చూసి, శివన్నకేసి చాలాసేపు చూడలేక వెళ్ళిపోయినాడు.

మరో క్షణంలో శివన్న శాస్త్రుల్లు భార్య ఆదరా బాదరా బయటికి పరుగెత్తుకొచ్చి, సమాధిలో కూర్చున్నట్టు అరుగుమీద కూర్చొని ఆకాశంలోకి చూస్తున్న భర్తతో, "ఇదేం విడ్డూరమండీ, ఇల్లంతా బియ్యమే! ఎక్కడ చూసినా మడమలోతు బియ్యం! బోలెడంత పాచిపని చేసుకోవాలనుంది. ఎలా చచ్చేదీ? అది ఎవరు చేసిన పనంటా!" అని చేతులు తిప్పసాగింది.

తన ఆలోచన సాగకుండా తన భార్యగా వ్యవహరిస్తున్న ఈ క్రిమి లబలబలాడటం శివన్న శాస్త్రుల్లుకు చిరాకు కలిగించి, "నీ ఏడుపేమిటే, పిచ్చిముండా?" అని కేక వేశాడు.

మరుక్షణం సోమిదేవమ్మగారు బావురుమని పెద్దపెట్టున ఏడుస్తూ, జుట్టుపీక్కుంటూ, మొహమంతా రక్కుకుంటూ, పళ్ళు కొరుక్కుంటూ, ఇంటి ఆవరణ యావత్తూ చిందులు తొక్కనారంభించింది.

ఈ ఉపద్రవంతో శివన్న శాస్త్రుల్లు మైకం కాస్త వొదిలినట్టయింది. ఆయనకు భార్య వాలకం చూస్తే భయం వేసింది. నటిస్తున్నదా అనుకున్నాడు. కాని ఆవిడ అమాయకురాలు, మహాసాధ్వి, అల్లరి మనిషి ఎంతమాత్రమూ కాదు. తల్లి స్థితి చూసి పిల్లలంతా పెద్దపెట్టున ఏడవసాగారు. ఒకమూల నుంచి ఊళ్ళోవున్న జనమంతా వింతచూడటానికి పోగవుతున్నారు. అందరూ తలో ప్రశ్నా వేస్తున్నారు. కొద్దిసేపట్లో శివన్న శాస్త్రుల్లు భార్యకు ఎవరో చేతబడి చేశారనీ, దయ్యం పట్టిందనీ, పిచ్చెత్తిందనీ, శివన్న శాస్త్రుల్లు ప్రొద్దున్నే లేచి పెళ్ళాన్ని కొడితే ఆవిడ నురుగులు కక్కుకుంటూ పడిపోయిందనీ, ఆవిణ్ణి కింద పెట్టారనీ రకరకాల వార్తలు గ్రామమంతటా వ్యాపించినై. మంచాల్లోపడి తీసుకుంటున్న వారు సయితం కాళ్ళీడ్చుకుంటూ కర్రల సహాయంతోనూ, మరొకరిని ఆధారం చేసుకునీ ఈ వింత చూడవచ్చారు.

భూతవైద్యుడొకాయన ఒక మూల ముగ్గు వేస్తున్నాడు. వైద్యుడు రోగినాడి పరీక్షించి ఏమీ లేనందుకు ఆశ్చర్యపడుతున్నాడు. షుమారు రెండు వందల యాభైమంది శివన్న

శాస్త్రుల్లును ఒక్కసారిగా రెండువేల అయిదువందల ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఆయన ఎవరికని సమాధానం చెబుతాడు? ఎవరికి చెప్పటానికైనా జరిగినదేమిటో తనకైనా అర్థమయితే కద? ఈ అల్లరిలో "అమ్మోయ్! అమ్మా?" అని పిల్లల ఏడుపూ!

"ఊరుకోండ్రా! మీ నోళ్ళు పడా!" అని శివన్న శాస్త్రుల్లు పిల్లల్ని కోప్పడ్డాడు. అంతటితో వాళ్ళ గోల అణిగింది.

కాని మిగిలిన వాళ్ళింకా రణగొణధ్వని చేస్తూనే ఉన్నారు. అకస్మాత్తుగా శివన్న శాస్త్రుల్లుకు ఆ జనం మీద చెప్పరాని రోతపుట్టింది. దోమలు, కొంకిపురుగులు!

"ఎందుకు మీరంతా ఇక్కడా?" అని అరిచాడు శివన్న.

"అయ్యో పాపం, నీ భార్య అంత ఇక్కట్టులో ఉంటే – "

"నా భార్యకేం రోగం లేదు, మీకు ఏం రోగంలేదు, ఎట్లా వచ్చినవారట్లా పొండి!" అని శివన్న గద్దించాడు.

వెంటనే సినిమాలో రివర్సు షాటులోలాగా వచ్చిన జనమంతా వెనక్కు నడుచుకుంటూ ఎవరిళ్ళకు వారు వెళ్ళిపోయినారు. రకరకాల జబ్బులతో తీసుకుంటూ వచ్చిన వారికి, ఇంటికి పొయ్యేటప్పటికి రోగాలు నయమై ఉన్నై.

శివన్నశాస్త్రి భార్యకూడా గారడీ చేసినట్టు మామూలు మనిషి ఐంది. ఆవిడ తడికళ్ళు ఆర్చుతూ, "ఏమిటండీ, ఏం జరిగిందీ? నా మనస్సంతా గందరగోళముగా ఉందే! ఏదండర్రా, పిల్లలూ! చద్దన్నాలు పెట్టుకు తినండి. నే నిల్లంతా బాగుచేసుకోవాలి... అయ్యో, అదేమిట్రా? అలా గుడ్లుపెట్టుకు చూస్తారేం? కాస్త ఈ పిల్లల సంగతేమిటో చూడండీ! నాకు భయం వేస్తున్నదీ, పలక రేమర్రా?" అని వాపోవసాగింది.

అసలే చికాకుగా వున్న శివన్న, "ఊరుకోవే! మీ అమ్మకు సమాధానం చెప్పరేంరా! చెప్పండి!" అన్నాడు.

"పెట్టుకు తింటామమ్మా?" అన్నారు పిల్లలు.

శివన్న శాస్త్రుల్లుకు నీరసం వచ్చేసింది. ఆయనకిప్పుడు ఏమీ ఆలోచించాలని లేదు. ఏమీ చెయ్యాలని లేదు. ఇదేదో తనకు దుర్దినం లాగుంది. నిద్ర లేచింది మొదలు తను విన్న మాటలకు గానీ చూసిన విషయాలకుగానీ అర్థంలేదు. అందుకాశ్చర్యపడే ఓపిక కూడా లేదిప్పుడు. చాలా కాలం క్రితం తన తండ్రి పోయినప్పుడు తన మనస్థితి ఇలాగే ఉండింది. తనకు కూడా చచ్చిపోవాలనిపిస్తుంది. ఈ క్షణాన మైకం కమ్మి ఆ మైకం ఎప్పటికీ వదలకుండా ఉంటే బాగుండును. అప్పుడే మైకం వస్తున్నట్టే ఉంది – ఇవాళ లేచి తను విన్న అర్థంలేని మాటలు, చూచిన అర్థంలేని విషయాలు, విన్న మాటలు, చూసిన విషయాలూ, తను విన్న మాటలు తను అన్న మాటలు –

కమ్ముకొస్తున్న మైకం అకస్మాత్తుగా వదిలింది. ఉదయం లేచింది లగాయతూ తను అన్న మాటలన్నీ జ్ఞాపకం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించి విఫలుడైనాడు శివన్న శాస్త్రుల్లు. ఆ మాటలకూ, తను విని చూసినవాటికీ ఏదో సంబంధం ఉన్నట్టు ఆయనకు అనుమానం తట్టసాగింది.

"ఏమండీ శివన్నశాస్త్రుల్లుగారూ, మీ ఇంట్లో వాళ్ళకేమో గాలిసోకిందీ చేసిందీ అని ఎవరో అన్నారు. కాస్త నింపాదిగా ఉందా?" అని వీధినుంచి కేక వినిపించింది. శివన్న తల ఎత్తిచూస్తే కరణం. పొలానికి కామాలు పోతున్నాడు.

"నీకేమైనా గాలి తగిలిందేమో, మావాళ్ళకేమీ లేదు!" అన్నాడు శివన్న.

మరుక్షణం కరణం గభీలున ఆ మట్టిరోడ్డుమీద చతికిలబడ్డాడు. ఆయనకు పట్టరానంత పరాభవం అయింది. శివన్న తనను తృణీకరించి మాటాడటానికీ, తను ఎవరో తోసినట్టు పడటానికీ ఏదో సంబంధం ఉందనుకున్నాడు కరణంగారు. కాని అది రుజువు చెయ్యటం ఎలా? గుడ్డలు దులుపుకుని ఆయన దారిన ఆయన వెళ్ళారు కరణంగారు.

కాని ఇది చూసిన తరువాత శివన్నకు సందేహం ఒకటి మనస్సులో రూపం దాల్చసాగింది. ఆయన ఎదురుగా ఉన్న అవిశిచెట్టుకేసి చూసి తన మనస్సులో, "ఈ చెట్టు విరిగి పడుగాక!" అనుకున్నాడు. నిజంగా పడుతుందేమోనని గుండె దడదడ లాడుతున్నది. కాని చెట్టుచెక్కుచెదరక పోవటం చూసి మళ్ళీ ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడాయన. కాని ఆ ధైర్యం వెంటే మరో సందేహం కూడా కలిగింది. దాన్ని రహితం చేసుకొనటానికి గాను బిగ్గరగా, "విరిగి పడవే అవిశిమొక్కా!" అన్నాడు. మరుక్షణం పది అడుగుల ఎత్తు పెరిగిన ఆ అవిశిచెట్టు పెళ్ళున విరిగి పడింది.

శివన్నకు ముచ్చెమటలు పోసినై. తనకెవరో శాపం పెట్టారు. తన నోటివెంట వచ్చిందల్లా నిజమవుతున్నది. తను ఇక నోరు కట్టేసుకోవాలి. ఆయన గబగబా లోపలికి పోయి భార్యను సమీపించి, "ఒసే నేనొక నెలదాకా మౌనవ్రతం పట్టబోతున్నాను. నాతో ఎవరూ మాట్లాడవద్దు. నన్ను పలకరించటానికి ఎటువంటి ప్రయత్నమూ చెయ్యవద్దు. మనింటికి వచ్చినవారిక్కూడా గట్టిగా చెప్పు!" అన్నాడు. అటువంటిదేదో చేస్తే తప్ప తన జీవితం దుఃఖభాజనమైపోతుంది. ఒక్క జాము సేపట్లోనే ఇంత అల్లరి అయితే జీవితమంతా ఎలా గడపటం?

"మౌనవ్రతమేమిటండీ, ఎక్కడోనూ? ఎప్పట్నించి పడతారూ?" అన్నది భార్య.

"ఇప్పటినుంచే!"

అంతే, మరి శివన్న నోరు తెరవలేదు.

3

"చమత్కారం చిత్తగించారా?" అన్నాడు నారదుడు బ్రహ్మతో. "శివన్న శాస్త్రుల్లు, సరస్వతీ వరప్రసాదం జాస్తి అయి మౌనవ్రతం పట్టాడు. అయ్యవారిని చెయ్యబోతే కోతి అయిందన్నట్టు, మనిషిని దేవత చెయ్యబోతే పశువై ఊరుకున్నాడు!"

"ఈ అపహాస్యం నాకు నచ్చటంలేదు. దీన్ని వెంటనే ఉపసంహరించే సదుపాయం చేద్దూ!" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"మీరలా తొందరపడకండి. ఇది అపహాస్యమని మనం అనుకుంటే కాదు, తల్లిగారికి తెలిసిరావాలి...!"

నారదుడు సరస్వతీదేవి దగ్గిరికిపోయి, "అమ్మా, వ్యవహారం వికటించింది. ఆ బ్రాహ్మడుకాస్తా మౌనవ్రతం పట్టాడు. దేవతను చెయ్యబోతే పశువైనాడని తండ్రిగారు నవ్వుతున్నారు!" అన్నాడు.

"ఆ బ్రాహ్మణ్ణి మౌనవ్రతం వెంటనే మానెయ్యమను. ఎక్కడో వాజమ్మలాగున్నాడు!" అన్నది సరస్వతి.

"అసంభవం. ఈ నెల రోజులూ చెల్లేలోపల అతను కావాలన్నా మాట్లాడలేదు. అతని నోటివెంట వచ్చిన మాట–"

"నాకు తెలుసు, నాకు తెలుసు!" అన్నది సరస్వతి ఆదుర్దాగా, అటూ ఇటూ పచారుచేస్తూ, "ఈ నెలా అయిన తరువాత అతని మనస్తత్వం మారితీరాలి. మనం ఇచ్చిన వరాన్ని అతను ఉపయోగించాలి."

"దుర్వినియోగపరిస్తే?"

"పరచనీ! ముందు దుర్వినియోగ పరిచిగాని సద్వినియోగం జాడ తెలుసుకోలేడు ఎలాగూ."

"మీ చిత్తం!" అన్నాడు నారదుడు.

"విషయం ఇంతదూరం వచ్చిన తరువాత నీళ్ళు నమలకు!" అన్నది సరస్వతి నిష్కర్షగా.

4

మౌనవ్రతంలో మొహం మొత్తిపోయింది శివన్నకు. ఈ నెలలోపల అతనికి అనేక పర్యాయాలు తన వాక్కుతో అవసరం కలిగింది – వాక్ప్రభావంతో కూడా అవసరం గలిగింది. కాని అది తన అందుబాటులో లేకుండా తానే చేసుకున్నాడు. పెట్టెలో బోలెడంత

ధనం పెట్టుకుని తాళంచెవి పారేసుకుని దారిద్ర్యం అనుభవించేవాడి సామెత అయింది శివన్నకు. పైగా మౌనంగా వుండవలసిరావటం అతని బుద్ధికి ఎన్ని లక్షల ఆలోచనలో తెచ్చిపెట్టింది. తన భావి కర్తవ్యమంతా నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు శివన్న. తన కొత్త శక్తిని సమగ్రంగా ఉపయోగించుకునే మనోబలం, మౌనకాలంలో సాధించాడు.

వాక్కు లభ్యమైన మరుక్షణం శివన్న అదృశ్యమై పోయినాడు. అతను తనకు చిరునామా లేకుండా చేసుకున్నాడు. తానే భగవంతుడు. తన ఉనికి ప్రపంచం. తనే శక్తి స్వరూపుడు. బ్రహ్మసృష్టి యావత్తూ తన వాక్కుకు బానిస. మామూలు సంపర్కాలు – తన ఇల్లూ – వాకిలీ, భార్యాబిడ్డలూ, కులమూ – గోత్రమూ విసర్జించేశాడు. శివన్న తన ఆకారం మార్చుకున్నాడు. అత్యున్నతమైన తన ఆకారం ధరించాడు. తనకోసం రకరకాల గృహాలు, విహారస్థలాలు నిర్మించాడు. తనకు పరివారంగాని, నౌకర్లుగాని, భృత్యులుగాని, స్నేహితులు గాని, చుట్టాలుగాని, విరోధులుగాని – ఎవ్వరూ అవసరంలేదు. తనకు సక్రమమైన కోరికలు, ఆహార నిద్రాదులు అవసరం లేకుండా చేసుకున్నాడు.

ఆ స్థితి వచ్చిన తరువాత తనకు శరీరంతోనూ, కాలంతోనూ, స్థలంతోనూ అవసరం లేకుండా పోయింది. అతని బుద్ధి లీలల మీదుగా పోసాగింది. కొండలు చదును చెయ్యాలనిపించింది, నదుల్ని ఎండబెట్టాలనిపించింది. మేఘాలను భూమిమీద పాకించాలనిపించింది. ఎందుకంటే ఏమీలేదు – లీల. "నేను లీలామానుష విగ్రహుణ్ణి, పరమాత్మను!" అనుకున్నాడు శివన్న.

అదివరకల్లా తను వేటికి వెరిచాడో – భయమూ, అవమానమూ, చావూ, బీభత్సమూ – వాటన్నిటినీ ఇతరుల మీద ప్రయోగించాలని శివన్నకు పుట్టింది. ఒక్కొక్క దేశం అకస్మాత్తుగా మహార్ణవమైపోతుంటే, అందులో ఉన్న జనం బీభత్సంగా కేకలు వేసి నీటిలోపడి చచ్చిపోతుంటే శివన్నకు చూడబుద్ధి అయింది. అది ఆనందంకూడా కాదు, పగ అసలే కాదు, అదొక అనుభవం. అతని మనస్సు ఆప్యాయంగా స్వీకరించే అనుభవం.

సూర్యచంద్రాదులు గతులు తప్పి అర్థంలేని నడక నడుస్తున్నారు. అసలు ప్రకృతే క్రమం తప్పింది. ఏ ప్రకృతి క్రమాన్ని తెలుసుకోవటానికి శాస్త్రజ్ఞులు జీవితాలకు జీవితాలు ధారపోశారో, ఏ ప్రకృతి విన్యాసాలతో సౌందర్యపిపాసులు రససిద్ధిపొందారో, ఆ ప్రకృతి క్రమ విన్యాసాలు, శివన్నకు మొదట ఆహుతి అయినై. వాటి మీద మానవుడికి ఏ మూలనైనా పగ వున్నదేమో! శివన్నలో అణిగివున్న ఆ పగే ఇప్పుడవకాశం దొరికి పైకి వచ్చిందేమో! మానవ జాతిని సక్రమ పరిణామానికి దూరం చేస్తున్నది ఇటువంటి ఇంపల్సేనేమో. ఎక్కాల పుస్తకం అబద్ధం చెయ్యటంలో శివన్నకు పరితుష్టి లభించిందంటే దాన్నిబట్టి మనం అంతకంటె ఏం గ్రహించగలం?

మన మామూలు అభిప్రాయాల ప్రకారం శివన్న ఉన్మత్తుడు: అతని దెబ్బ చూసిన వారంతా ఉన్మత్తులైనారు. అతన్ని ఒక కొత్త శక్తిగా గుర్తించినవారు కూడా ఆ శక్తిని భగవంతుడుగా భావించి ఆరాధించారు. అతన్ని చూసినవారు లేరు. చూశామన్న వారిలోకూడా ఒకరితో ఒకరు ఏకీభవించలేదు; పైపెచ్చు పరస్పరం కలహించుకోసాగారు.

అనేకమంది అనేక రకాల అతని స్వరూపాన్ని చిత్రించారు. అందులో రెండు మూడు రకాల చిత్రాలకు ప్రచారం కూడా జాస్తిగా వచ్చింది. ఈ కొత్త భగవంతుడి స్వరూపం గురించి పోట్లాడుకునేవాళ్ళు పోట్లాడుకుంటూ ఉంటే, మరి కొందరు ఆ వివిధ స్వరూపాలన్నీ యధార్థమైనవేనన్నారు. ఆదిశక్తికి ఒక నియామక స్వరూపమేమిటని కొందరు వేదాంతులు సర్దారు. తనని గురించి ప్రజాభిప్రాయం ఏమిటో ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకుంటున్న శివన్న తన ఏయే స్వరూపాలు బహుజనాదరణ పొందినవో వాటిని ధరించి అక్కడక్కడా సాక్షాత్కారం ఇవ్వసాగాడు ప్రజలకు.

ఈ బీభత్సయుగంలో యుగ ధర్మాన్ని అనుసరించి ఒక కొత్త మనస్తత్వం ఏర్పడ్డది ప్రజలకి. ఆ మనస్తత్వం ప్రకారం తమ భగవంతుడిలో ఒక క్రమం వుందని తెలుసుకున్నారు. ఆ క్రమాన్ని తన భక్తుల ద్వారా శివన్న కూడా తెలుసుకున్నాడు. అప్రయత్నంగా శివన్న ఆ క్రమాన్ని అనుసరించి ప్రవర్తించసాగాడు. తన ఉత్కృష్టతను తృణీకరించినవాడు మరుక్షణం భయంకరమైన చావుచచ్చి, భస్మీపటలం అయిపోవలసిందే. తనను నమ్మినవాడు బాగుపడవలసిందే.

పాతక్రమం పోయిందేగాని కొత్త క్రమం వచ్చిందని శివన్న తెలుసుకోలేదు. ఈ కొత్త క్రమాన్ని తనకు క్రమంగా అలవాటు చేసింది భక్తులే. తన ప్రజల విరోధులంతా చచ్చిపోయినారు. ఇక ప్రపంచంలో తనని ఏదో విధంగా ఆరాధించనివాడు లేడు. రూపభేదాలతో, నామభేదాలతో అందరూ తననే ఆరాధిస్తున్నారు. తనేగా సర్వశక్తి. వాళ్ళు దేనిని ఆరాధించినా అది తనే అవుతున్నాడు. తను క్రమం తప్పి ప్రవర్తించినప్పుడు తన భక్తులు కొందరు ఏడుస్తున్నారు; మరి కొందరు తనని నిందించి లేడంటున్నారు. రెండూ తనకు కష్టంగానే ఉన్నై.

మానవులందరూ చిన్న చిన్న కష్టాలకూ సుఖాలకూ లోనుగావటం పై నుంచి చూడటం శివన్న కింపుగా ఉంది. కాని వారి కష్టసుఖాలు తన కంటకపోవటం – తన ఏకాకిత్వం – మాత్రం అతనికి రుచించలేదు. అప్పుడప్పుడు తాను కూడా తిరగాలనిపించేది, తిరిగేవాడు. ఎవరికో ఒకరికి కనిపించి "నేను భగవంతుణ్ణి!" అనేవాడు. తన దర్శనం దొరికినవాడు పొందే పారవశ్యం చూస్తే తనకు కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమయ్యేది. తనకంటే తన భక్తుడెంత ధన్యజీవి అనిపించేది.

మరికొంతకాలానికి శివన్నకు తన దేవత్వంతో ముఖంమొత్తింది. అతను తన వాక్ఛక్తిని ఉపయోగించి చాలా కాలమయింది. తన భక్తులమీద ప్రత్యేక దృష్టి వుంచి వారిని ఒక కంట కనిపెట్టి ఉండటం కూడా అతనికి విసుగెత్తింది. అందులో చాలామంది తనను స్మరించుతూ కూడా పూర్తిగా మరిచారు. వారికి కావలసింది వారి దైవిక అనుభవం – తన సాన్నిధ్యం కాదు. అలవాటు చొప్పున వారు నిర్లిప్తులై నిత్యం తన నామం – వారు పెట్టిన నామం – స్మరిస్తారు. కాని వారి హృదయాలూ, మనస్సులూ తమ తీరు చిన్న చిన్న కష్టాలమీదా బుల్లి బుల్లి సుఖాలమీదా లగ్నమై ఉన్నై.

తనతో వారికి పని అయిపోయింది! తనతో తనకే పని అయిపోయింది!

5

"మళ్ళీ పడవ ఇంకోదరి పట్టింది. మనం మళ్ళీ ఓడిపోయినాం!" అన్నాడు నారదుడు సరస్వతితో. "అతన్ని మళ్ళీ రెచ్చగొట్టి చూడు" అన్నది సరస్వతి.

6

"ఏం దేవరా, తమ దేవత్వం ఎట్లా సాగుతున్నది?" అన్నాడు నారదుడు, శివన్నను సమీపించి.

"దేవుడు చేసేదేమీ లేదు. దేవుడైనవాడు ఏమీ చెయ్యకుండా ఉండటంకంటె చెయ్యదగిందిలేదు!" అన్నాడు శివన్న.

"నీకు పోటీ తగలబోతున్నది. ఇవాళో రేపో, నీకు సంప్రాప్తమైన వాక్శక్తే నీ భార్యకు కూడా కలగబోతున్నది" అన్నాడు నారదుడు.

"నా భార్యా? ఏం చేస్తుంది వాక్శక్తితో?"

"నువ్వు చేసిన పనే!"

"వద్దు! వద్దు! అమాయకుల జీవితాలను నా భార్య అకారణంగా ధ్వంసం చేస్తుంది. వాళ్ళ కష్టాలూ సుఖాలూ వాళ్ళకెంత ఇష్టమో దానికి తెలీదు" అని శివన్న వాపోయాడు.

"మీరిద్దరూ మీ శక్తి సామర్థ్యాలు ఒకరి మీద ఒకరు చూపరాదూ!"

శివన్న తల అడ్డంగా ఊపాడు.

"శక్తిసామర్థ్యాలు తెలిసిపోయిన తరువాత వాటిల్లో ఆనందమేమున్నది?"

❁ ❁ ❁ ❁ ❁

"ఏం నారదా? మానవకోటి కంతకూ అమోఘవచనం ఇవ్వటం విషయం ఏం నిర్ణయించారు?" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"మొదటి గ్రహీతకు మోహం మొత్తింది" అన్నాడు నారదుడు.
"మీ తల్లిగారికో?" అన్నాడు బ్రహ్మ, సరస్వతికేసి పక్కవాటుగా చూస్తూ.
సరస్వతి తల విసిరి చరచరా వెళ్ళిపోయింది.
బ్రహ్మ బిగ్గరగా నవ్వసాగాడు.

మొదటి ముద్రణ: తెలుగుతల్లి, జూన్ 1942